

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Խմբագրական

Հայութեան եւ Հայագիտութեան Կենսունակութիւնը

ՅՕԴՈՒԱԾ-ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Արմենակ Եղիայեան	9
O Sator	
Վարդան Պետրոսեան	21
Հին Հայերէնի Բացառական Հոլովի Վերջաւորութիւնների Օգտումը	
Յակոբ Յարութիւնեան	37
Պետինգերեան Քարտեզի Արտաշատ-Սատաղ Ճանապարհի	
Չպարզաբանուած 6 Կայարանների Տեղանուն եւ Տեղադրման Խնդիրը	
Գեորգ Մադոյեան	47
Հայոց Օգտւմնաբանութեանն Առնչուող Դրուագներ Եղիշէի <i>Արարածոց</i>	
<i>Գիրքի</i> Մեկնութեան Մէջ	
Նայիրա Կիլիշեան	65
Լազ Պարը Հայ Եւ Յոյն Մշակոյթներում	
Տիգրան Սիմեան	79
Հին Թիֆլիսը՝ Իբրեւ Մշակոյթների Երկխօսութեան, Սահքի Միջավայր	
Վահրամ Շմմաւսեան	97
Մուսա Լեւոն Հայութեան Տնտեսական Վիճակը ԺԹ. Դարէն-Ի.	
Դարասկիզբ	
Խորեն Գրիգորեան	127
Հայաստանի Առաջին Հանրապետութեան Թղթադրամները	

ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ

Արմէն Պետրոսեան	135
Դիցանունից Ցեղանուն. Մի Հնագոյն Պաշտամունքի Հետքեր	
Հայաստանում	
Յովհաննէս Խորիկեան	143
Սատրապութիւնների Հերոդոտեան Ցուցակը	
(Պատմաաշխարհագրական Քննութիւն)	
Աննա Արեւշատեան	163
<i>Յաղագս Գիտութեան Չայնից</i> Մեկնութեան Հեղինակի Հարցի Շուրջ.	
Անանիա Նարեկացի, թէ՛ Անանիա Շիրակացի	
Մհեր Նաւոյեան	169
ՃԺԲ Սաղմոսն Ու Յարակից Սեւերը Առաւօտեան Եւ Արեւագալի	
Ժամերգութիւններում (Եւ Մէկ Անգամ Մովսէս Քերթոզահօր <i>Յաղագս</i>	
<i>Կարգաց</i> Եկեղեցւոյ <i>Բացայայտութիւնը</i> Երկի Շուրջ)	

Արսէն Շահինեան	195
Արմինիյա Արաքական Նահանգի Ու Նրա Վարչական Միաւորների Բնակչութեան Մօտաւոր Թուաքանակը	205
Արծուի Բախչինեան	205
Հայաստանի Հանրապետութիւն Եւ Չէխոսլովակիա (1918-1920). Երկու Նորանկախ Հանրապետութիւնների Առաջին Կապերը Քնարիկ Աբրահամեան	215
Ինքնութեան Ցաղթահարման Բարդոյթը Փիթըր Սուրեանի Միջին Վէպում Վիքի Զափարեան	221
Հայկական Տեղասպանութիւնը՝ Մ. Նահանգներու Նախագահ Ճորճ Ու. Պուշի Եւ Պարաք Օպամայի Ելոյթներուն Ընդմէջէն Եւզենիա Պատուրեան, Վալենտինա Գեորգեան,	257
Մարիամ Մաթեոսեան	
Արդեօ՞ք «Googling»-ը Տիկնիկա Է. Ի՞նչ Կարող Է Բացայայտել Համացանցը Հայաստանի Հանրապետութեան Հասարակական Կազմակերպութիւնների Մասին	
Աշոտ Հայրապետեան	269
Բառակերտութիւնը Որպէս Լեզուի Հաղորդակցական Գործառոյթի Իրացում	

ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ

Կարինէ Ալեքսանեան	283
Ալեքսանդրապոլի Գաւառի Տեղական Իշխանութեան Գործունէութիւնը Թուրքական Ռազմակալման Շրջանում (Մայիս-Դեկտեմբեր 1918)	301
Անդրանիկ Տազէսեան	301
Բանահիւսական Գոհարներ Հաճնոյ Բարբառով Կարինէ Ռաֆայէլեան	309
Դերենիկ Դեմիրճեանի Նորայայտ Ձեռագիրը. Ղարաբաղի Եւ Նախիջեանի Արծարծումներ Վարդան Մատթեոսեան	339
Թեոդիկին Ուղղուած Նորայայտ Նամակներ Ջաւէն Մսրըլեան	377
Ջանքեր՝ Ջուիցերիոյ Խորհրդարանին Կողմէ Հայոց Տեղասպանութեան Հանաչման Գծով	

ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ

Արսէն Մարգսեան	389
Առած-Ասացումքները, Անէծք-Օրհնանքները Եւ Հանելուկները Արցախի Բանահիւսութեան Մէջ	

Աշոտ Գ. Մանուչարեան	403
Թուագրութեամբ Հնագոյն, Թ. Դարի Խաչաքանդակ Քար Մեղրու Տարածաշրջանից	
Թամարա Մինասեան	411
Գտչականքի Եւ Դիզակ Գաւառի Ձեռագրական Ժառանգութիւնը	
Լիլիան Յովակիմեան	425
Հայը Եւ Հայկականը Ֆեօդոր Տիւտչեւի <i>Beglets</i> (Փախստականը) Վեպում	
Յասմիկ Եսայեան	433
Կալիֆօրնիայի Հայ Պարբերական Մամուլը 1900-1930ականներին	
Էտուար Թորիկեան	451
Նիկողոս Թահմիզեանի Երաժշտագիտական Ներդրումը	

ՅՈՒՇԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Հրանուշ Խառատեան	
Ի. Դարի Միջնադար (Իսլամացում, Իսլամացած, Ալեիացած, Ծպտեալ Հայերը Թուրքիայում) (Բ.)	465
Դանաբուրան Գիւղի Միակ Հայկական Ընտանիքը	479
Էլ Վախենալու Բան Չի Մնացել, Ամէն Ինչ Էլ Արել Են Մեզ Հետ	485
Ստամբուլի Հայերը Անատոլիայից Եկած Հայերի Հայութիւնը՝ Քիչ, Քրդութիւնը՝ Մեծ Են Ընդունում	497
Թունջելիի Հայը	502
Սովորաբար Մարդու Ծագումը, Որքան Էլ Թաքցնի, Ինչ Որ Կերպ Իմացում Է	511
Ես Հայ Չեմ, Անշուշտ. Չնայած Իմ Բոլոր Ազգականներն, Իսկապէս, Կարծես Թէ Հայեր Են	519
Իսրայէլցիների, Յոյների, Վրացիների Նկատմամբ Ատելութիւն Չկայ. Մեծ Ատելութիւնը Հայերի Նկատմամբ Է	524
Իրենց Հայ Լինելը Չեն Ժխտում, Բայց Շատ Են Ձուլուել, Մուսուլման Են Դարձել	539

ԳՐԱԽՕՍԱԿԱՆՆԵՐ

Անի Կոջոյեան	563
Իրլանտա Եւ Հայաստան. Լեզուի, Պատմութեան Եւ Պատումի Ուսումնասիրութիւններ, իմբ. (Մաքսիմ Ֆոմին, Ալվարդ Ճիւանեան, Սիմըս ՄըքՄաթունս)	
Վարդի Քէշիշեան	567

ՍԷՆ Արեւշատեան, *Սարգիս Բերիացի, Յաղագս Աշխարհի Եւ Այլ Մասնաւոր Իրաց*

Ռաֆֆի Չերչեան 573

Քլոտ Մուրաֆեան, *Արեւելքի Հայաստանը (ԺԱ.-ԺԴ. Դար)*

Թեոֆանիս Մալքիտիս 575

Վարուժան Պօղոսեան, *Զմիւռնիոյ 1922ի Աղետը (Փաստաթուղթերու Ժողովածու)*

Վարդան Մատթեոսեան 577

Անդրանիկ Տազեան եւ Արմէն Իւրնէշեան,

Լիբանանահայ Գիրքը 1894-2012 Մատենագիտական Ցանկ

ՄԱՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ 595

Վահան Սարգսեան (1954-2011), Պետրոս Հաճեան (1933-2012), Նիկոլայ Քոթանջեան (1948-2013), Մարջըրի Յուսէփեան (1922-2013), Բաբկէն Յարութիւնեան (1941-2013), Ռուբէն Գասպարեան (1962-2013), Էդիկ Զոհրաբեան (1939-2013), Ալմաստ Զաքարեան (1923-2013), Բորիս Զուրապով (1945-2013), Արաքսի Սարեան (1937-2013), Մհեր Կարապետեան (1939-2013), Արսէն Արք. Բերբերեան (1937-2013)

ՑԱՆԿԵՐ

Եղիա Ներսէսեան 627

Հայ Դրամագիտութեան Մատենագիտութիւն

ՀԱՅԿԱԶԵԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

Հայկազեան Հայագիտական Հանդէսի ԼԳ. Հատորի 639

Շնորհանդէսը Պէրութի Մէջ

Աշխատակիցներու Ուշադրութեան 643

Բովանդակութիւն 647

TABLE OF CONTENTS

EDITORIAL

The Vitality of Armenians and Armenian Studies	3
--	---

ARTICLES AND STUDIES

Armenag Yeghiayan	9
The Letter <i>O</i> in the Armenian Alphabet and its Complications	
Vartan Petrosyan	21
The Origin of Ablative Case Endings in Old Armenian	
Hakob Harutyunyan	37
The Location of Six Stations on the	
Artashat-Satala Road According to <i>Tabula Peutingeriana</i>	
Gevorg Madoyan	47
Fragments on the Lineage of Armenians in Yeghishe's	
<i>Interpretation of The Book of Jubilees</i>	
Naira Kilichyan	65
The Laz Dance in Armenian and Greek Cultures	
Tigran Simyan	79
Old Tbilisi as a Milieu of Cultural Integrative Dialogue	
Vahram Shemmassian	97
The Economy of Armenian Musa Dagħ in the 19 th and Early 20 th Century	
Khoren Grigoryan	127
Banknotes of the First Republic of Armenia	

SCRUTINY

Armen Petrosyan	135
From Theonym to Ethnonym: Traces of an Ancient Cult in Armenia	
Hovhannes Khorikian	143
Herodotus' List of the Satrapies (A Historico-Geographic Study)	
Anna Arevshatyan	163
Who Is the Author of the Interpretation of "Haghakes Kidutyān Tsaynits":	
Anania Narekatsi or Anania Shirakatsi?	
Mher Navoyan	169
The 112 th Psalm and its Parallel Genres in Morning and Sunrise Services	
Arsen K. Shahinyan	195
An Estimation of the Population Figures of the	
<i>Wilayat Arminiya</i> and Its Administrative Units	

Artsvi Bakhchinyan	205
The First Contacts Between the Republics of Armenia and Czechoslovakia (1918-1920)	
Knarig Aprahamian	215
Addressing the Identity Conundrum in Peter Sourian's Novel <i>Miri</i>	
Vicky Tchapanian	221
The Armenian Genocide in American Presidency Discourses from George W. Bush to Barack Obama: A Political Discourse Analysis Study	
Yevgenya Paturyan, Valentina Gevorgyan, Mariam Matevosyan	257
Is " <i>Googling</i> " a Technique? What the Internet Can Tell Us about the Non-Governmental Sector in Armenia	
Ashot Hayrapetyan	269
Word Formation as a Means to Realize the Communicative Function of Language	

UNPUBLISHED DOCUMENTS

Karine Alexanian	283
Local Governance In the Alexandropole District During Turkish Military Occupation (May-December 1918)	
Antranik Dakessian	301
Folkloric Jewels in the Hadjin Dialect	
Karine Rafaelyan	309
Derenik Demirchyan's Recently Discovered Manuscript Titled "Discussion on the Issues of Nagorno Karabagh and Nakhichevan"	
Vartan Matiossian	339
Newly-Discovered Letters Addressed to Teotig	
Zaven Messerlian	377
Efforts Towards the Recognition of the Armenian Genocide by the Swiss Parliament	

BRIEFINGS

Armen Sarkisian	389
Proverbs, Sayings, Curses, Blessings and Riddles in the Artsakh Folklore	
Ashot G. Manucharyan	403
The Oldest 9 th -Century-Inscribed <i>Khatchkar</i> (Cross-Stone) from The Meghri Region	
Tamara Minasyan	411
The Manuscripts of Gtich Vank Monastery and Dizak District	

Lilian Hovakimyan	425
The Armenians and the Armenian Topics in Feodor Tyutchev's Novel <i>Beglets</i> (The Escapee)	
Hasmik Yessayan	433
Armenian Press in California from the 1900s to the 1930s	
Edward Toriguian	451
The Musicological Contribution of Nigoghos Tahmizian	

MEMOIRES

Hranush Kharatian	
The Middle Period of the 20 th Century (the Islamized, the Islamicized, the Alevized, and the Concealed Armenians in Turkey) II	465
The Only Armenian Family of Danaburan Village	479
I Have Nothing to Be Afraid of Anymore. They Have Done Everything to Us	485
Istanbul Armenians Perceive the Armenianness of the Anatolia Armenians as Little and Their Kurdishness as Big	497
The Tunceli Armenian	502
The Origin of an Individual, No Matter How You Cover It, Is Somehow Discovered	511
I Am Not an Armenian, Of Course, Though All My Relatives, Indeed, Seem to Be Armenians	519
There Is No Hatred towards the Israelis, the Greeks and the Georgians. The Huge Hatred Is for the Armenians	524
They Don't Deny Their Armenianness, but They Have Assimilated Too Much, and Have Become Muslims	539

BOOK REVIEWS

Ani Kojoyan	563
<i>Ireland and Armenia: Studies in Language, History and Narrative</i> , Maxim Fomin, Alvard Jivanyan, Seamus Mac Mathuna (eds.)	
Varty Keshishian	567
Sen Arevshatyan, <i>Sargis Beriatsi, About the World and Other specific Things</i>	
Raffi Gergian	573
Claude Mutaftian, <i>L'Arménie du Levant (XI^e-XIV^e siècle)</i>	
Theofanis Malkidis	575
Varoujean Poghosyan, <i>Le Désastre de Smyrne de 1922 (Recueil de Documents)</i>	

Antranik Dakessian & Armen Urneshlian, *The Lebanese-Armenian Book, 1894-2012. A Bibliographic List*

NECROLOGY

Vahan Sargsian (1954-2011), Bedros Hadjian (1933-2012), Nikolay Kotandjian (1948-2013), Marjorie Housepian-Dobkin (1922-2013), Babken Harutunian (1941-2013), Rouben Gasparian (1962-2013), Edik Zohrapian (1939-2013), Almast Zakarian (1923-2013), Bouris Zourabov (1945-2013), Araxi Sarian (1937-2013), Mher Karapetian (1939-2013), Archb. Arsen Berberian (1937-2013)

LISTS

Yeghia Nercessian

627

Armenian Numismatic Bibliography

HAIGAZIAN UNIVERSITY

The Launching of the 33rd Volume of the *Haigazian Armenological Review* in Beirut 639

Note to Contributors 643

Table of Contents 647

1